

DEDE KORKUT
HİKAYELERİ

OKTAY KURT 10/D 175

ASIL ADI

“KITAB-I DEDE KORKUT ALÂ LISAN-I TAIFE-I
OĞUZAN”

(OĞUZLARIN DILIYLE DEDE KORKUT KITABI)

İSLAM ÖNCESİNİ VE SONRASININDA
TÜRKLERİN YAŞAYIŞINI, DİLİNİ, TARİHİNİ,
EDEBİYATINI VE KÜLTÜRÜNÜ İÇERİR.

KITAP, 12 DESTANÎ
HIKAYE İLE BAŞ
TARAFINDA BULUNAN
VE KORKUT ATA'NIN
EFSANEVİ KİŞİLİĞİNE
İLİŞKİN BİR ÖNSÖZDEN
MEYDANA GELİR.

BUGÜNE KADAR İKİ
YAZMA NÜSHASI ELE
GEÇİRİLMİŞTİR.
BİRİNCİSİ DRESTEN
KRAL KİTAPLIĞI'NDA
BULUNMUŞ OLAN 12
HİKAYEDEN İBARET
TAM NÜSHADIR.
İKİNCİSİ VATIKAN
KİTAPLIĞI'NDA
BULUNAN 6 HİKAYELİK
EKSİK NÜSHADIR.

VATIKAN NÜSHASININ İLK SAYFASI

۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶

VATIKAN NÜSHASI VATIKAN YAZMASINDA KISA BİR GİRİŞ VE ALTİ ÖYKÜ VARDIR:

Hikayet-i Han Oğlu Boğaç Han

Hikayet-i Bamsı Beyrek

Hikayet-i Salur Kazan'ın Evi Yağmalandığıdır

Hikayet-i Kazan Begün Oğlu Uruz Han Tutsak Olduğudur

Hikayet-i Kazılık Koca Oğlu Yegenek Bey

Hikayet-i Taş Oğuz İç Oğuz'a Asi Olup Beyrek Vefatı

DRESTEN NÜSHASININ ILK SAYFASI

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين .

رسوله عليه السلام زمانه وبقاها بيات برينده نوز قوت انا
قبرلر برادر قريدي ائمه قوت اول كشي تام بيلجيدك نه درسه
آوردك غايه ده دروسين سويلدي حقه نالي ائلك كوكله
الهام ايرده بي قوت انا ايتري آست ز سائيه نالان كره
غايه دنگه نسته ائقريه الميده آخر زمان اولي قات
قويجه بودين وكي عتاي مسلي دره ايشك سويلجيدن
روحي عته بركا بگز سوز سويلدي . قوت انا ائقريه
شكلي حلي ايرده بي . حرة ايش اولسه نوز قوت انا به
طرا نيشه ايشا نوز لوه قه حرة كهر سوزسه قوت انا ايرده بي
سوزين حلقه تمام ايرده بي . . . نوز قوت انا ايش
الله ديشه ايشلار اركن تاد رتكري ديرينجه اياقن
ايرلر يان لسه قول بالسه نساكاسره ايرلر ايرينجه

كشمه اولسه اولي ادم دولر بجان بارة كره كشمه بكي
قوت طايغ يورمسيجه مالي اولسه نوز درق طلب ايرلر نيشه
اوتوقن سيبه بلزه اولشون سوز طاشسه و كوشولر بگرلر
ايليني شكري سوزنه كوكلن بوجده حلقه ايرده . ولت اولر
ياد اولي حلقه ايرلر اولي سوزسه سوزلر ايرده
كه . دم ديشه كلا . بد حلقه اولر . قه ايشك پاشنه ايرلر
ايرلر قات اولر . قراوشه طرا بيسو و سلك قاترين اولر
بپا بپا غارلرينده ياره قاتلر . پيا غلر كو كچه چمن كور
تالار اسكي پينور ياز اولر . قري . دشمه . ديشه . اولر
قوت غوجده قتا چشمرل ايرده . قه . بركلا . اولر بيلجيدن
قوت ايرلر ايرلر چشمه ايرده چشمره قاتلر . كور ديشه
ايرلر ايرلر ايرلر ايرلر ايرلر ايرلر ايرلر ايرلر ايرلر
ايرلر ايرلر ايرلر ايرلر ايرلر ايرلر ايرلر ايرلر ايرلر

DRESDEN NÜSHASI

DRESDEN YAZMASI KISA BİR GİRİŞ VE 12 ÖYKÜDEN OLUŞUR.

Dirse Han Oğlu Boğaç Han

Kam Büre Bey Oğlu Bamsı Beyrek

Duha Koca Oğlu Deli Dumrul

Kazılık Koca Oğlu Yegenek

Begin Oğlu Emren

Salur Kazanın Tutsak Olup Oğlu Uruz'un Çıkarması

İç Oğuz'a Taş Oğuz Asi Olup Beyrek Öldüğü

Salur Kazan'ın Evi Yağmalanması

Kazan Bey Oğlu Uruz'un Tutsak Olması

Kanlı Koca Oğlu Kanturalı

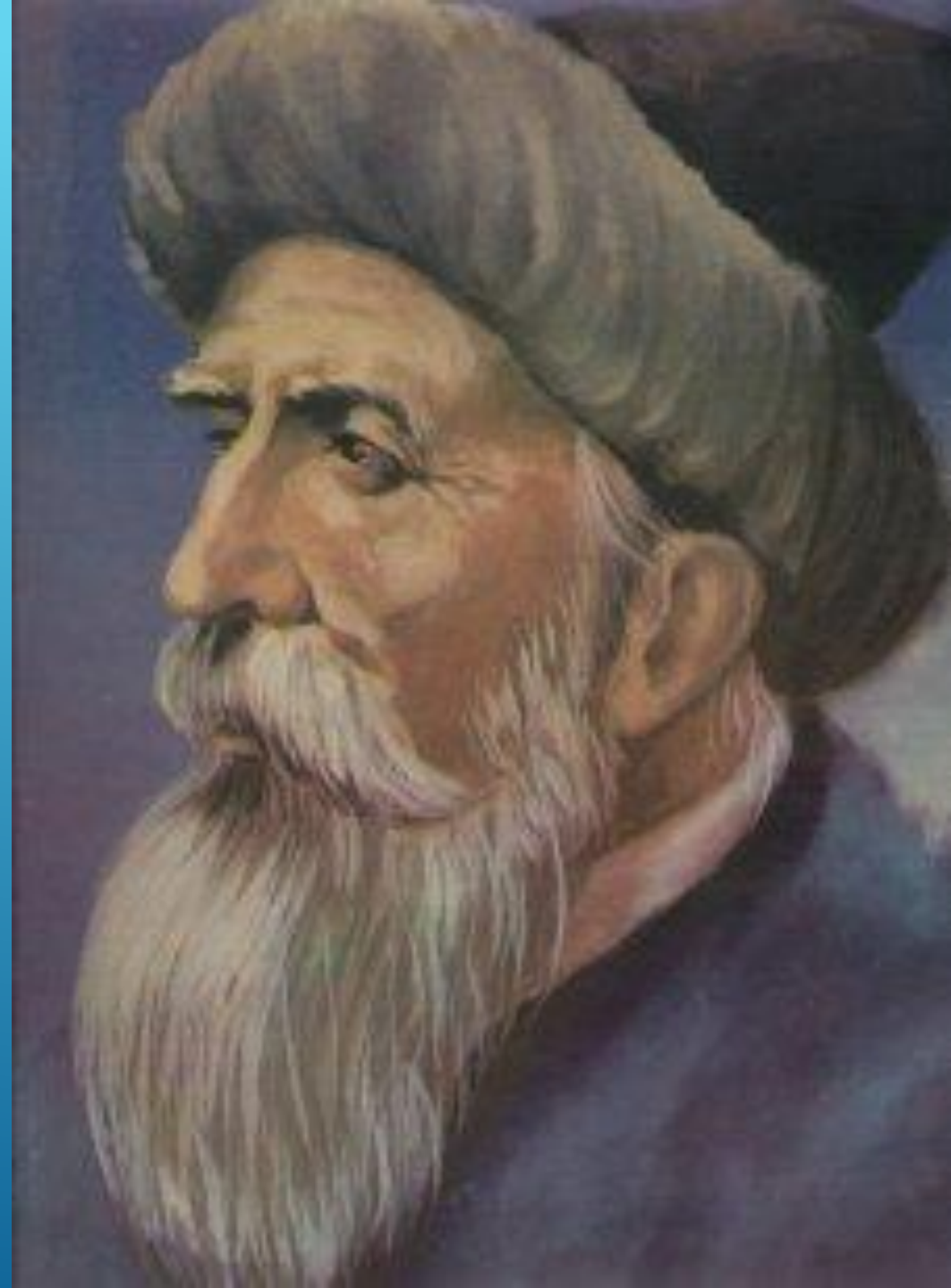
Basat'ın Tepegöz'ü Öldürmesi

Uşun Koca Oğlu Segrek

DEDE KORKUT KİTABININ MUKADDİME BÖLÜMÜNDE, ONDAN ŞÖYLE BAHSEDİLİR.

Rasul aleyhisselam zamanına yakın
Bayat boyundan Korkut Ata derler bir er
ortaya çıktı. Oğuz'un o kişi tam
bilicisiydi. Ne derse olurdu. Gaibten türlü
heber söylerdi. Hak Taala O'nun gönlüne
ilham ederdi.

**KORKUT ATA OĞUZ
KAVMINİN MÜŞKÜLÜNÜ
HALLEDERDİ.**

**HER NE İŞ OLSA KORKUT
ATA'YA DANIŞMAYINCA
YAPMAZLARDI.**

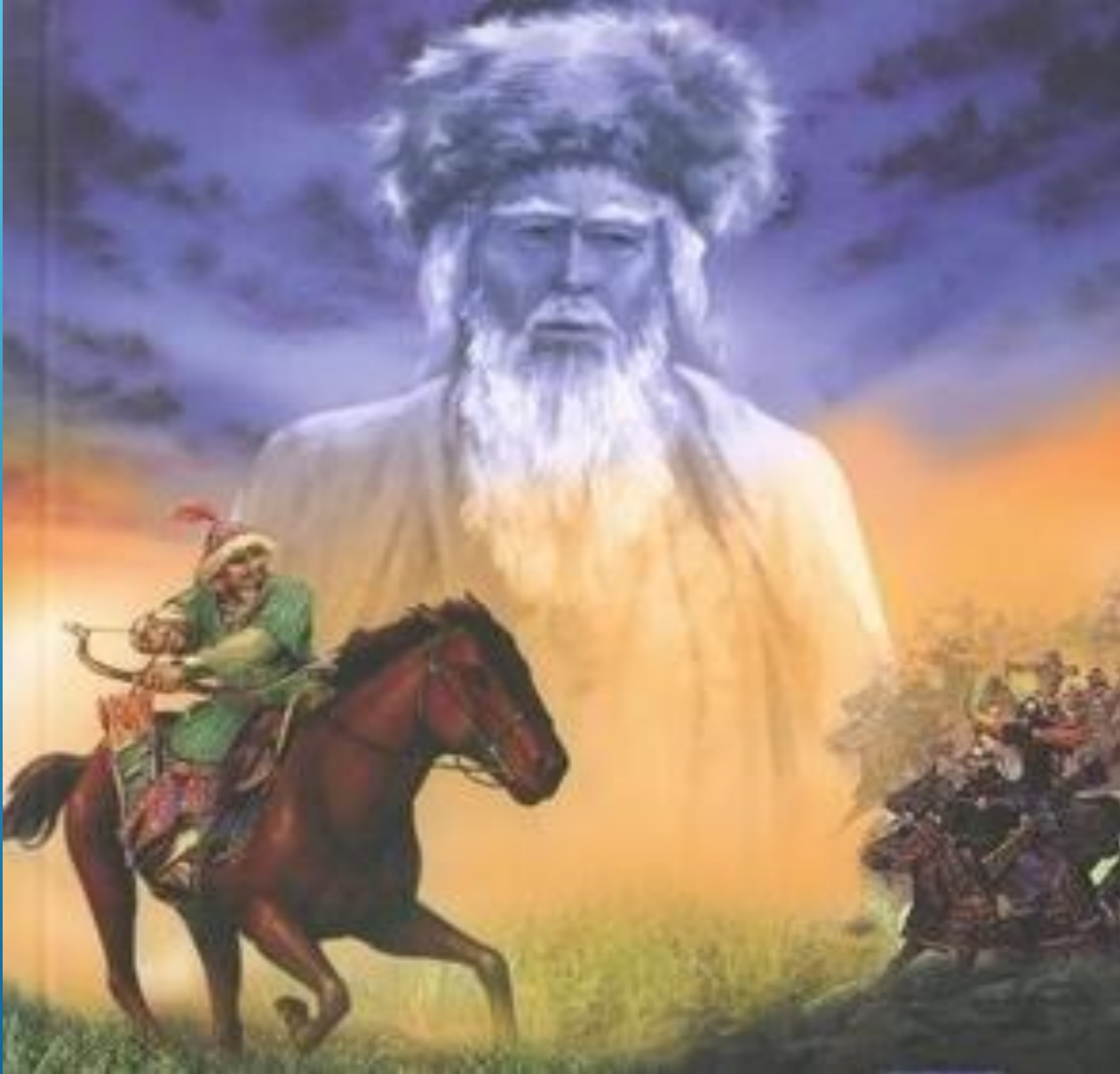
**HER NE BUYURSA KABUL
EDERLERDİ. SÖZÜNÜ TUTUP
TAMAM EDERLERDİ.**

Oğuz boylarının başı derde girdiğinde veya sevinçli bir durumu olduğunda "Oğuz Bilicisi" Dede Korkut'a danışılır; o ne derse o yapılırdı. Çocuklara isim konulacağı zaman Dede Korkut çağrılırdı.

DEDE KORKUT HER HİKAYENİN SONUNDA BOY BOYLAR, SOY SOYLAR; KAHRAMANLARA DUA EDER VE BAZEN ONLARA NAM VERİRDİ. DEDE KORKUT'UN BİRKAÇ HİKAYEDE, MÜŞKÜL İŞLERİ HALLETMEK İÇİN ORTAYA ÇIKTIĞI DA OLURDU.

**OZANLARIN PIRI" VEYA
"OZANLARIN BAŞI"
OLARAK DA BILINEN DEDE
KORKUT'UN, HZ.
MUHAMMED'IN HAYIR
DUASINI ALDIĐI VE
OĞUZLAR'A İSLÂM DININI
ÖĞRETTİĞİ DE BU
RIVAYETLERLE GÜNÜMÜZE
KADAR ULAŐMIŐTIR.**

**RIVAYETLERE GÖRE ONUN
ÖLÜMÜ BİLE EVLIYALIĞINI, BİLGE
KIŞILIĞINI GÖSTERMEKTEDİR:
ÇEŞİTLİ TÜRK BOYLARININ
KANAAATINE GÖRE O, RÜYASINDA
MEZARININ HAZIRLANDIĞINI
GÖRMÜŞ VE GİTTİĞİ HER YERDE
ÖLECEĞİ ONA RÜYASINDA
BİLDİRİLMİŞTİR.**

**Seyhun Irmağı'nın Aral Gölü'ne
döküldüğü yerin yakınlarında, ırmağın
üzerine hırkasını sererek orada ruhunu
Allah'a teslim etmiştir. Bugün pek çok
yerde onun mezarının olduğu
söylenmektedir**

HIKAYELERİNİN YAYILDĞI ALAN

ESERE GÖRE OLAYLAR KAFKASYA, KUZEYDOĞU ANADOLU, (KARS, PASINLER, BAYBURT, TRABZON) BÖLGESİNDE GEÇER. OĞUZLARIN OTURDUKLARI YERLER OĞUZ ILI ADI İLE GÖSTERİLİR. KÂFİR İLLERİ İSE GÜRCÜ, ABAZA, TRABZON RUM ÜLKELERİDİR. OĞUZLAR GÖÇEBE OLDUKLARI İÇİN SINIRLARI AÇIK OLARAK BELİRLİ DEĞİLDİR. IX VE XI. YÜZYILLAR ARASINDA OĞUZLARIN SIR-DERYANIN KUZEYİNDEKİ KOMŞULARI OLAN PEÇENEK VE KIPÇAKLARLA İLİŞKİLERİ VE SAVAŞLARININ DA YER ALDĞI HİKAYELER DE VARDIR

1000
TEMEL
ESER

DEDE KORKUT KİTABI

Muharrem Ergin

DEVLET

KITAPLARI

Hikayelerdeki Zaman

Hikayelerin meydana getirilmesi ile yazıya geçirilmesi zamanları birbirinden ayrıdır. Eski çağlarda yaşanmış, halkın ve ozanların ortak çabalarıyla gelişmiş sözlü edebiyat halinde yaşayarak XV ve XVI. Yüzyıllar arasında yazıya geçirilmiştir. Kitabı, eski Oğuz destanî geleneğini çok iyi düzenleyip yazmış olması ihtimali yüksektir.

bilen, zevki ve sanat kabiliyeti yüksek bir ozanın

KITAPTAKİ HİKAYE ADLARI

- 1.Dirse Han Oğlu Boğaç Han'ın Destanı
- 2.Salur Kazan'ın Evinin Yağmalanması Destanı
- 3.Kam Büre Oğlu Bamsı Beyrek Destanı
- 4.Kazan Bey Oğlu Uruz Bey'in Destanı
- 5.Duha Koca Oğlu Deli Dumrul Destanı
- 6.Kanlı Koca Oğlu Kan Turalı'nın Destanı
- 7.Kazıklı Koca Oğlu Yiğenek'in Destanı
8. Tepegözü Öldüren Basat'ın Destanı
9. Begil Oğlu Emren'in Destanı
- 10.Uşun Koca Oğlu Segreg'in Destanı
- 11.Salur Kazan Oğlu Uruz'un Destanı
- 12.Dış Oğuz'un İç Oğuz'a Savaşı

KONULAR BAKIMINDAN

4 gruba ayırabiliriz.

1. Oğuzların kâfirlerle savaşlarını anlatanlar: 2,4,7,9,10,11
2. Oğuzların kendi aralarında yaptıkları savaşları anlatanlar: 1, 12
3. Aşk maceralarını ele alan hikâyeler: 3,6
4. Mitolojik unsurları taşıyan hikâyeler: 5,8

DİRSE HAN OĞLU BOĞAÇ HAN:
Toy edilirken Karatağ'a oturtulan ve çocuğu olmayan Dirse Han'ın bir oğlu olur ve Bayındır Han'ın boğasını öldürdüğü için Dede Korkut tarafından "Boğaç Han" olarak adlandırılır,bey olur.Dirse Han'ın 40 yiğidi, oğlanı babasına kötüler.Babası avda oğlunu oklar.Annesinin sütü ve kırçiçeği oğlanın yarasına derman olur.Oğlan, kırk yiğit tarafından kaçırılan babasını kurtarır.Dirse Han oğluna taht verir.

SALUR KAZANIN EVİNİN YAĞMALANMASI:

Salur Kazan,oğlu Uruz Han'ın uyarısına rağmen, Oğuz beyleriyle ava çıktığı sırada, evine üç yüz yiğidi ve Uruz'u bırakmasına rağmen düşman gelir.Eşini,gelinini ve oğlunu esir alır.Gördüğü rüya üzerine avdan dönen Salur Kazan, düşman ellerine gider.On bin koyununu düşmana vermeyen çoban da (o istemese de) kendisiyle gelir.Oğuz beyleriyle birlikte düşmanı yener ve yurtlarına dönerler.

KAM BÜRE BEG OĞLU BAMSİ BEYREK:

Bayındır Han'ın Oğuzları topladığı sohbete tüm beylerin oğullarıyla gelmesi üzerine, Büre Bey üzülür.Oğuz beyleri, Büre Bey için bir oğul, Bican Bey'e de doğacak oğlana vermesi için bir kız dilerler.Doğan oğlan büyüdükten sonra kendisine hediye getiren bezirgânları kafirlerden kurtarır ve "Bamsi Beyrek" adını alır.Banı Çiçekle evleneceği gece kafirler düğünü basarak Bamsi'yi esir alır.Banı Çiçek'in abisi Deli Karçar'a Yalancı oğlu Yaltacık'ın kanlı bir gömlek getirip "Bamsi öldü." demesiyle Banı Çiçek Yaltacık'a verilir.Düğün gecesi esir bulunduğu kaleden,tekürün kızının yardımıyla kaçan Bamsi, yaşadığını Banı Çiçek'e bildirir.Sonra düğün yapılır.

KAZAN BEYİN OĞLU URUZ BEYİN TUTSAK OLMASI HİKÂYESİ:

Kazan Bey, oğlunun henüz bir kan akıtıp, baş kesip isim sahibi olamayışına üzüldüğünü bildirir.Oğlu da babasından nasıl savaş edildiğini, kan döküldüğünü kendisine öğretmesini ister.Kazan Han bunun üzerine oğlunu ava çıkarır, bu sırada düşman gelir ve Kazan Han savaşmaya başlar.Oğluna sadece izlemesini söylemesine rağmen oğlan babasına fark ettirmeden savaşır.Babası, oğlunu bulamaz;evde de göremeyince düşmanla savaşılan yere gelir.Oğlunun kılıcını görünce onun esir düştüğünü anlar.Düşmanla tek başına savaşa giden Kazan Bey, yenilir.Bunun üzerine Hatun kırk kızla ve diğer Oğuz beyleriyle kafirleri yener.Oğuzlar yurtlarına dönerler.

KOCA DUHA OĞLU DELİ DUMRUL HİKÂYESİ:

Duha Koca oğlu Deli Dumrul, bir kuru çayın üstüne köprü diker, geçenden de geçmeyenden de akçe alır.Bunun sebebini de erliğinin, yiğitliğinin yayılması olarak açıklar.Köprü üstünde birinin ölmesi üzerine Deli Dumrul, bu yiğidin canını alan Azrail'in gelip kendisiyle savaşmasını ister.Bu başkaldırı üzerine Allah, Azrail'i Deli Dumrul `un canını alması için yollar.Deli Dumrul, Azrail'i bir türlü yakalayamaz ve Allah'ın birliğine iman eder.Bir can getirmesi şartıyla canı bağışlanacak olur. Annesi de babası da can vermeyi kabul etmez.Artık öleceğine inanan Deli Dumrul, karısıyla helalleşmeye gider.Karısının kendisine canını vermesini istemesi üzerine Allah'a "Ya ikimizin canını de canını al ya ikimizi de yaşat." der.Allah ikisine de 140'ar yıl ömür verir.Annesi ve babasının da canını alır.

KANLI KOCA OĞLU KAN TURALI HİKÂYESİ:

Kanlı Koca adında bir Oğuz eri kahraman oğlu Kan Turalı'ya onu evlendirmek istediğini söyler. Ancak oğlan, aradığı kadar kahraman, gözü pek bir kız bulamaz. Babası arar ve Trabzon tekürünün kızının tam oğlunun istediği gibi bir kız olduğuna kanaat getirir. Bir aslanı, bir boğayı ve bir deveyi öldürmek şartıyla verilecek olan kızı, Kan Turalı bu şartları gerçekleştirerek alır. Evlendikleri gece kafirlerin saldırısına uğrar ve savaşırlar. Savaş devam ederken Selcen Hatun eşini arar, bulamaz. Bulduğu yerde de yardım eder. Selcen Hatun'un düşmanı yendiği için övüneceğini düşünen Kan Turalı, Selcen'i öldürmeye karar verir. Ok çekerler; ancak Selcen, okunun başındaki demiri çıkartmıştır. Selcen'i böylece deneyen Kan Turalı ve Selcen, yurtlarına dönerler.

KAZIÇIK KOCA OĞLU YİĞENEK HİKÂYESİ:

Bayındır Han'ın İç Oğuz beylerini sohbete çağırdığı bir gün, aralarından Kazılık Koca denilen bir bey Bayındır Han'dan akın ister. İzin alınır, Kazılık Koca yararlı ihtiyarlarla birlikte Karadeniz kenarındaki bir kaleye gider. Kalenin Tekürü Kazılık Koca'yı aklar ve esir alır. 16 yıl esir kalan Kazılık Koca'nın 16 yaşına gelmiş olan oğlu Bayındır Han'a giderek babasını kurtarmaya gideceğini söyler. Yanına 24 sancak beyini de alır. Yola çıkmadan gördüğü rüyada Dede Korkut'tan öğütler alan Yiğenek, Allah'a sığınıp dualar ederek tekürü yener. Babasını kurtarır.

BASAT'IN TEPEGÖZÜ ÖLDÜRMESİ HİKÂYESİ:

Basat, Uruz Bey'in Oğuzlar'ın göçü sırasında düşürölüp bir aslan tarafından büyütülen oğludur. Uruz'un çobanı Oğuzlar'ın yaylaya göç ettikleri sırada bir peri kızıyla çiftleşir. Peri kızı, bunun acısını Tepegöz'ü (çobandan olan çocuğu) Oğuzlar'ın içine salarak çıkarır. Tepegöz, çocukların kulaklarını, burunlarını yer; adamları yiyerek öldürür. Basat'ın kardeşi Kıyan Selçuk da Tepegöz yüzünden ölmüştür. Basat gider ve kardeşi uğruna Tepegöz ile savaşır. Önce gözünü yok eder;sonra da öldürür.

BEGİL OĞLU EMREN'İN HİKÂYESİ:

Bayındır Han, Gürcistan'dan haraç olarak bir kılıç, bir çomak, bir at geldiğini görünce kızar. Bunları yiğitlere, boylara veremeyeceğini söyler. Dede Korkut, bu üç haracın da bir yiğide verilmesi yönünde akıl verir. Begil Yiğit, bunları kabul eder. Haraçları alan Begil Yiğit, Gürcistan sınırına yerleşir. Oğuz'a geldiğinde Kazan Bey'in Begil Yiğide avda hünerli olduğunu; ancak bu hünerin ata bağlı olduğunu söylemesi üzerine darılır. Oğuzlara başkaldırışından onu ancak karısı döndürür ve ava çıkmasını söyler. Av sırasında sağ uyluğunu kıran Begil, bunu bir süre saklar. Açıklaması üzerine Tekür bunu duyar ve Oğuz üstüne yürür. Begil oğlu Emren direnir. Allah ona kırk er gücü verir, böylece kafirler yenilir.

Dede Korkut hikâyelerindeki tüm kahramanların aile, toplum ve insan sevgisini ön planda tutması, millet olarak ahlâk ve yaşam anlayışımızı göstermesi bakımından önemlidir.

AK SAKALI İHTİYAR:

- Destanlarda hakanların akıl danışıp öğüt diledikleri gün görmüş yaşlılar vardır. Derin tecrübeli bu kimseler, geç hakanlara yol ve iz gösterirler. Bu, Türklerin alimlere mukaddes insan gözüyle bakıp ilme değer verdiklerini gösterir.
- Boğaç Han da Hızır olarak geçer.

At : Destanlarda önemli bir konuma sahiptir. Bunun tema elinde göçebe kültürün yarattığı zorlayıcı koşullar vardır.

Ata bir tür dinsel totem özelliği kazandıran şamanist inançtır. At, kahramanın başarıya ulaşmasında en etkin güçtür.Sahibini korur, ona yol gösterir, tehlikelere karşı uyarır.

DERS: TÜRK EDEBİYATI
RET MEN: NEŐE ŐENTÜRK

BENİ DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŐEKKÜR
EDERİM ☺

K.M.Y.A.L